

עת"א 27746/10/15 - יצחק שמעון אדרי נגד שירות בתי הסוהר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 27746-10-15 אדרי(אסיר) נ' שירות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח' תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופטת עמיתה ק. רג'יניאנו
העותר	יצחק שמעון אדרי
נגד	
המשיב	שירות בתי הסוהר

החלטה משלימה

1. העותר הגיש עתירה שעניינה להורות לשב"ס לספק לו צילומים של פקודות ונוהלי שב"ס. לטענתו, הוא פנה בבקשה לצלם עבורו את פקודות הנציבות המתייחסות לנוהלי שב"ס בכל הנוגע לחובות וזכויות האסיר ובקשתו לא נענתה. הוא טוען כי זוהי זכותו וחרף כך סופקו לו מספר מצומצם של פקודות "בבחינת לעג לרש".

העותר סמך טענתו על עת"א 59278-06-14, שם הצהיר עו"ד רועי כליפא ב"כ המשיב, שבכפוף להגשת בקשה מתאימה, זכאי האסיר לקבל לעיונו צילומים של פקודו שב"ס.

2. בהמשך, הגיש העותר לבהמ"ש בקשה למינוי סניגור מהסניגוריה הציבורית ובקשתו נענתה. בית המשפט הוסיף בהחלטה "על הסניגור להגיש עתירה מודפסת ומסודרת".

3. בעקבות זאת הוגשה על ידי הסניגוריה הציבורית (באמצעות עו"ד מיה רוזנפלד ונעה רוט) עתירת אסיר מתוקנת ובית המשפט התבקש ליתן את הסעדים הבאים:

א. לקבוע כי לעותר ולכלל האסירים קיימת זכות לגישות לדין ולפסיקה.

ב. להורות למשיב לאפשר לעותר ולכלל האסירים גישות חופשית לדין כולל חקיקה, פקודות נציבות, נוהלי שב"ס והוראות השעה וכן פסיקה עדכנית וזאת באמצעות תוכנות משפטיות אשר גישות לכלל האסירים או בכל דרך אחרת שתראה להם.

ג. להורות למשיב לקבוע כללים באשר לכללי הגישות לדין ולפסיקה ולפרסמם בין כתלי הכלא.

4. בנימוקי העתירה נכתב כי עובר להגשת העתירה, פנתה הסניגוריה הציבורית ליועץ המשפטי של שב"ס (תת גונדר אהוד הלוי) וביקשה לדעת מהן זכויות האסירים בתחום נגישות ועיון בפקודות שב"ס ונוהלי וכן נגישותם לתוכנה משפטית והיכן מפורסמות הנחיות בנושא זה. נאמר במכתב כי הפנייה לשב"ס באה בעקבות פנייתו של העותר לסניגוריה הציבורית.

5. בכתב התשובה של ר/כ שלי סבג, עוזר ליועץ המשפטי, נאמר כי "ככלל מועדי והיקפי השימוש הינם בתדירות של עד שעתיים, אחת לשבוע, המועדים וההיקפים נתונים להחלטת היחידות השונות, והינם תלוי מספר הפניות המועברות בהקשר זה, היקף השימוש וצרכי היחידה" (סעיף 4). עוד נכתב (בסעיף 6): "...אסירים מודעים לאפשרות קבלת טובת הנאה זו ולראייה הבקשות המטופלות על ידי היחידות השונות בסוגיה זו".

עוד נאמר בכתב התשובה כי אסיר המבקש לצפות בתוכנה משפטית או פקודת נציבות, רשאי להגיש בקשה לקצין האסירים או מי מטעמו, המפרטת את הסיבה בגינה מבוקש השימוש בתוכנה המשפטית או עיון בפקודת הנציבות.

6. בהתייחס לכתב התשובה של היועמ"ש של שב"ס, נטען בעתירה כי הנגישות לדין ולפסיקה היא זכות של אסיר ולא "טובת הנאה" וסיווגה כ"טובת הנאה" כפי שטוען המשיב יוצר עיוות הפוגע בזכות החוקתית של גישה לערכאות ויצרת אפליה פסולה הפוגעת בעיקרון השוויון בין האסירים.

עוד נטען כי בניגוד להוראות הפקנ"צ, (סעיף 11ב(ד)) הקובעת כי "עיקר זכויות האסירים וחובותיהם במקום המאסר יפורסמו במקום בולט במקום המאסר", נגישות האסירים לדין ולפסיקה אינה מפורסמת בין כתלי הכלא. גם אם חלק מהאסירים מודעים לבקש נגישות זו, לא קיים נוהל המסדיר את אופן הפנייה ותדירות הנגישות ואין כל פרסום לזכות זו.

7. בישיבה ביום 29.12.15 נתנה כב' השופטת הבכירה נ. אהד צו ביניים בעתירה והורתה לשב"ס לאפשר לעותר להשתמש במחשב הנייד באגף לפרק זמן של שעתיים אחת לשבועיים.

8. בעקבות כך הוגש כתב תשובה מעודכן.

נטען כי משקיבל העותר את מבוקשו והצו תקף באופן תדיר לגבי כל האסירים (בכפוף לפנייה לקצין האסירים) מתייתר הדיון בעתירה וכל סעד נוסף המתבקש על פי העתירה הוא בבחינת עתירה תיאורטית ואינו עוסק בעניינו של העותר ואינו מעלה שאלה חדשנית שלא נדונה במסגרת עתירות אסיר אחרות.

9. בדיון בפני ביום 5.4.2016 חזרה ב"כ העותר על עיקרי הטענות כפי שפורטו בעתירה והדגישה כי מטרתה של העתירה לגרום לכך ששב"ס ייתן פומבי לזכותם של האסירים לעיון בדין ובפסיקה וינהג במידה שוויונית לגבי כלל האסירים.

נטען כי אסירים "חזקים" העומדים על זכותם מקבלים את מבוקשם ולעומתם אסירים "חלשים" נדחים הלך ושוב על ידי הרשות עד כי לא נותרה בידם ברירה והם פונים לבית המשפט בעתירת אסיר.

ב"כ המשיב טען כי הנושא מטופל על ידי הרשויות ולאחרונה ניתנה הנחייה לרענן את נושא הנגישות לעיון בפסיקה.

הרשות הונחתה לאפשר נגישות לעיון בפקודות הנציבות ולמאגרים המשפטיים. הוא הדגיש כי אסיר המבקש לצלם עבורו חומר כגון זה, מופנה לעיון במחשב.

10. ב"כ המשיב הסכים עם ב"כ העותר, כי לאסיר זכות (להבדיל מטובת הנאה) לנגישות לדין ולפסיקה (עמ' 6 שורה 3 פרוטוקול דיון מיום 5.4.2016) ואסיר הפונה בבקשה מתאימה מקבל את מבוקשו. אסיר שבקשתו סורבה ונמנעה ממנו הזכות לעיון, יקבל החלטה מנומקת.

11. לאחר בירור טלפוני, הודיע ב"כ המשיב כי על פי הנוהל הקיים בשב"ס זכאי כל אחד מהאסירים להשתמש במחשב המעוקר בו מותקנות פקודות הנציבות והנהלים המפורסמים באתר האינטרנט של שב"ס, לפרק זמן של עד שעתיים בשבוע, בכפוף לפנייה לקצין האסירים.

בתום הדיון ניתנה החלטה בעניינו של העותר ונקבע כי יש לו הזכות להשתמש במחשב שב"ס לעיון בדין ובפסיקה בהיקף של שעתיים בשבוע.

12. אם בראשיתו של הדיון לא היתה ברורה עמדת שב"ס, אם השימוש והנגישות של האסירים למחשב, הם בגדר טובת הנאה או זכות, הבהיר ב"כ המשיב, במהלך הדיון, כי מדובר בזכות ועל פי הנוהל הקיים בשב"ס פרק הזמן לו זכאי כל אחד מהאסירים הוא עד שעתיים בשבוע.

לפיכך מתייתר הצורך במתן החלטה ב-3 הסעדים המבוקשים בעתירה, למעט הצורך לפרסם בדרך המקובלת זכותם של האסירים לנגישות לדין ולפסיקה. אין לדרוש מהאסיר לפרט את הסיבה בגינה הוא מבקש לממש זכות זו.

ההחלטה תשלח לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ה' תמוז תשע"ו, 11 יולי 2016, בהעדר הצדדים. /